Från nykterhetsfältet.

(Denna afdelning redigeras af O. L. Holmgren, 418 Sinclair st., Winnipeg, och alla för saken inträserade torde hänvända sig till honom.)

HVAD GÖR VÄL DET?

För S. C. T.

Vi nämnas hänfullt utopister, vi,
som för en ädel fana vilja kämpa,
Hvad gör det om föraktade vi bli
af många och om de oss förolämpa?
Hvad gör det om de hånle åt vår strid,
om sina domar öfver oss de fälla?
Jag finner ej att det oss kommer vid,
ty deras ord och domar öga gälla...

Hvad gör det om de strida aldrig så,
att Bachi troner over vasaller värna?
De mäkta dock ej oss till marken slå,
och huru än em de mätte spjärna,
dess fall är nä och dess makt är all,
och segern vi och striden vunnen,
ty oss det ga släktet följa skall
tills tider som vi drömma om, är hunnen.

Och enna tid ej långt i fjärran är,
ty var och när vi höja våra fanor,
vinna nya segrar, större blir vår här
och färre alla sjuka samfundsvanor.
Och i de spår, vi lämnat, nya skaror gå:—
Det är det nya släktets barn, som värja
sin egen att och vilja dithän nå,
där skörden af vår strid de kunna bärga!—

G. H. Silver.

Rusdryckshandteringens ekonomiska sida.

Af G. H. Silver.

II.

Vi nämnde i vår förra artikel något om rusdryckshandteringens missbruk af arbete, kapital och material och vilja härmed i all korthet göra några jämförelser, för att åskådliggöra hvad det betyder för samhället om det i rusdryckshandteringen placerade kapitalet insattes i andra affärer.

218,714,104 dollars äro insatta i tillverkningen af mjöl och andra kvarnprodukter; 37,073 arbetare sysselsatta därmed, — de till dem utbetalade lönerna uppstego till 17,703,000 dollars och råmaterialier användes till ett värde af 415,826,345 dollars.

Tyg- och klädesbranschens rapport lyder: — 120,620,351 dollars insatta; 120,950 lönetagare; — utbetalda arbetslöner $45,505,778 och materialer till ett värde af $145,295,248 användas. Vi öfverlämna till läsaren att göra nödiga reflektioner.

* * *

Innevånarna i Förenta Staterna förtärde under året 1909 (enligt Rob. Bagnell) rusdryeker till ett värde af $1,745,300,385. (Enligt en annan källa beräknas den approximativa summan af förtärda rusdrycker till mellan $15—20,000,000,000, och med $5,000,000,000 dollars öfverstego dessa de sammanlagda utgifterna af alla krig under de senaste 25 åren.) Denna summa är så stor, att den är svår att uppskatta, men några jämförelser med andra af Förenta Staternas budgeter och siffror torde åskådliggöra summans ofantliga storlek.

Förenta Staternas skuld var 913,317,490 dollars; kostnaderna för underhåll af nationalregeringen voro $620,324,445; landets export steg till $1,663,011,104 och dess import till $1,311,920,224. Som man häraf ser, öfversteg rusdryckskonsumtionen alla dessa höga inkomst- och utgiftssiffror. Om de pängar, som sålunda insatts i rusdryckshandteringens, för samhället föga vinstgifvande företag, användes till köp af kläder, föda och dylika nödvändighetsartiklar, skulle det icke allenast väsentligt förbättra förhållandena i allmänhet utan äfven sysselsätta två miljoner människor mera, än hvad rusdryckshandteringen kan.

Att tänka sig allt det elände, den nöd och fattigdom, som finns i samhället och de usla förhållanden, som existera för industriarbetarna, med deras dåliga lefnads- och bostadsförhållanden och däraf föranledd nöd och brist; — att tänka sig denna oerhörda utgift för en produkt, hvars enda producentförmåga är, att åstadkomma och uppehålla dessa, det modärna samhällets hemska skuggsidor, och samtidigt tänka sig att denna handtering äger lagligt existensberättigande, lagligt skydd och försvaras såsom en samhällsinstitution, — det måste sannerligen hos den samvetsgranne, om samhällets väl nitälskande medborborgaren, väcka den djupaste indignation! —

Förutom dessa direkta utgifter, ha vi en annan förlust, som ej kan exakt uppgifvas i dollars och cents. Det är förlusten af **arbetskraft**, — deras, som i förtid bli odugliga för kroppsarbete på grund af omättligt bruk af rusdrycker; deras, hvilka äro utan sysselsättning, samt inkompetenta för arbete af samma anledning; deras, som af samma anledning arbeta med förminskad arbetsintensitet och hvilka sakna lifslust och verksamhetsförmåga på grund af fysiskt underhaltig kroppskonstitution, orsakad genom ärftlighet. Siffror kunna, som sagdt, icke uppgifvas, men fakta äro ändå nog upprörande, för att påvisa den enorma förlusten, samhället lider genom af rusdryckskonsumtionen orsakad "inefficiency".

I nästa art. några ord om de **indirekta utgifterna**, hvilka vid närmare betraktande äro direkta nog och hvilka sällan tagas med i beräkningen, då det gäller att bedöma statens vinst af rusdryckshandeln.

Då man uppgör ett bokslut jämför man Debet och Credit för att se huru räkningarna "gå ihop", — något som man glömmer eller uppsåtligen uraktlåter att göra vis-a-vis rusdryckshandteringen. En affärsman, som endast ser de ofantliga summor som flyta in, men blundar för de många olika utgifter, som direkt eller indirekt orsakas af affären, kan ingalunda vara en "god" affärsman, men hvad skola vi säga om staten, som sålunda braverar med sina "rusdrycksmedel", men uppbjuder alla medel att undanrödja alla försök till utredning huru debet och kredit stämma.

Sannerligen, man talar om rutten nationalekonomi, men hvad är väl detta?! —

Utflykt till Tyndall hade några Winnipeg-goodtemplare anordnat den 13 dennes, i hvilken deltogo tretton personer. Detta var en fullständig öfverraskning för Tyndallborna, som inte visste något vidare om detta besök.

Framkomna möttes vi af br. Bergenstein, som förde oss till the Red Deer Hotel, hvarest hela sällskapet fick husrum. Sedan vi fått våra rum anvisade samades alla i hotelles "parlor", där tiden tillbringades med sång, musik och gladt samspråk. Klockan 8 tågade vi alla ut till den till trängsel allaredan fylda lokalen.

Programmet, som vi i hast uppgjorde, upptog inte mindre än tretton punkter.

Broder Bergenstein öppnade mötet med ett häsningstal. Och så ett musiknummer af bröderna A. O. Tegnander och A. Rehn. Därefter presterades folkdanser af Winnipeg folkdansarne, som mottogs med lifliga handklappningar. Sedan deklamerade bröderna Carl Erikson och O. Nilson på ett mycket förtjänstfullt sätt.

Broder Axel Carlson föredrog sin för "**Nordisk Jul**" skrifna "Frihetssång", som återgafs med sådan känsla och värme, som formligen tvingade alla att ryckas med i hans tankegång. Broder Carlson har verkligen i denna dikt lyckats anslå den sträng, som innerst i hvars oh ens hjärta vibrerar, nämligen längtan från stadens osunda hälor, kvalm och damm, ut till landet, till naturen, det verkliga lifvet.

Jag kan ej neka mig nöjet att här återgifva en värs ur denna dikt:

"Du stinkande stad! Du brinnande bål,
Lastens och afgrundens rykande hål,
Gif, om du kan, kraften i armar och händer,
Kindernas rosor, dränkta i gator och gränder.
Gif mig min frihet! — Min jublande fröjd!
Min skog, min sjö och min blånande höjd.
—Det är dit jag har längtat i vinter och vår!
Längtat — fången i stadsburens mörkaste vrår."

Uppträdandet af jämtländingen O. L. Holmgren, som kom dragandes med sina dråpliga historier, senterades på det lifligaste, och han måste gifva flera extra nummer.

Så kom fästtalet af br. P. M. Dahl, hvilket var i allo utmärkt. Alla som känna broder Dahl, veta att när "anden faller på honom", så kan han tala som få. Och sannerligen hade han denna gång inspiration.

Efter några smärre extra nummer vidtogs inmundigandet af kaffe med dopp, samt försäljning af "Nordisk Jul", som ronte liflig efterfrågan.

Nu sattes logemöte och två nya medlemmar intogos i logen, — en värdig afslutning på en treflig afton — eller rättare sagdt morgon, ty klockan var nu öfver två på morgonen.

Kl. 10 på söndagsmorgonen reste vi åter till vår stad — Ja, allt är nu ett minne blott, — men ett angenämt sådant.

Upplysningar till Gammal Nykterist.

Herr Redaktör!

I Canada Posten för den 9 dec. inflöt en artikel, som förtjänar att uppmärksammas af alla, som voro med på Anti-Saloon ligans möte den 27 nov. I nämnda tidning hade förut ingått en mycket god och lärorik uppsats om "ligans" arbete i staterna, och vi gladdes åt det inträsse, som gjorde sig gällande. Det epos som inflöt den 9 återfinnes på redaktionssidan af tidningen och berör speciellt det omnämnda mötet af den 27 nov. Författaren kallar sig Gammal Nykterist, och som hans inlägg synes vara ägnadt för underteknads särskilda uppbyggelse, begär jag att äfven i eder tidning få plats för nedanstående. Detta så mycket mer som alla böra sättas i tillfälle att följa med i kampen mot rusdryckeländet.

Ni har rätt, Gamle Nykterist. Det var af idel välmening, som jag den 27 nov., trots det jag en längre tid lidit af kroppslig svaghet och för tillfället var besvärad af en stark influensa, reste till Winnipeg för att söka uppfylla ett bestämdt gifvet löfte. Hade målet med min resa varit att gifva ett oratoriskt stilprof, hade jag helt säkert stannat hemma. Afsikten med mötet var något helt annat. De som voro kvar till slut voro också eniga om att vi nått en förståelse, som länge saknats.

Rörande omröstningen 1896 ber jag endast att få anföra följande siffror. De tala för sig själfva.

	For prohibition	Against	Majority for
Nova Scotia	34,678	5,370	29,308
P. E. Island ...	9,461	1,146	8,315
New Brunswic	26,919	9,575	17,354
Ontario	154,498	115,284	39,214
Manitoba	12,419	2,978	9,441
B. Columbia	5,731	4,756	975
Territories	6,238	2,824	3,414
Totals outside of Quebec ...	6,238	2,824	3,414
Total majority for prohibition Quebec	28,436	141,943	94,324

Nykteristerna väntade nu att något skulle göras för att "torrlägga" de provinser, som i grund och botten hade röstat ut krogen. De sände också en delegation att uppvakta regeringen, men utan något som hälst resultat. Dock, om än Sir Wilfrid varit kung och ej på samma gång själfhärskare, så hade han ej personligen kunnat göra något vidare åt saken. Detta så långt Sir Wilfrid Lauriers personliga inlägg angår. Med de ofvanstående siffrorna för ögonen frågar jag: Var det mer än rimligt begärdt, när man nu väntade att förbudslagstiftning skulle beviljas alla provinser med undantag af Quebec? Nykterhetsvännerna kände sig också så besvikna att de höllo indignationsmöten öfver hela landet. Man väntade med skäl, att de, som just på grund af nykterhetsfolkets enhälliga sträfvan hade kommit till makten, borde ha gjort något för att villfara de särskilda provinsernas uttryckta önskan.

Jag får härvidlag upplysa om att jag hvarken den kvällen eller vid annat tillfälle gjort mig lustig på Sir Wilfrids bekostnad. Trots det att han är katolik anser jag honom som en ärlig, välvillig och rikt begåfvad statsman. De som voro närvarande vid mötet torde också erinra sig att jag uttalade det förmodandet att den skandalösa agitation, som på den tiden bedrefs i Quebec skedde utan hans vetskap.

Säkerligen menade Sir Wilfrid ärligt. Hade han ej gjort det så hade han ej refererat till folket.

Den Sir Hugh MacDonald, ej McDonald, jag känner, hade nog också ärlig afsikt. Att han lämnade sin post för att bekämpa Sifton visste jag ej. Det var dumt gjordt af honom, och jag tackar för upplysningen.

Rörande referendum-valet i Man. 1900 vill jag meddela att många af den tidens mest framstående kämpar för nykterheten ansé, att det steg nykteristerna togo, då de bestämdt nekade att rösta, icke var det visligaste. Kan det ej vara möjligt att ett misstag blef begånget äfven om herr Gammal Nykterist var med?

När mr. S. C. Mulhall skrifver om detta säger han: "The temperance people had become so tired of being fooled by numerous plebiscites that they (wisely or unwisely) asked all the friends of temperance to refrain from voting". Det upplyses äfven om att majoriteten det oaktadt icke blef så värst stor. Detta ehuru det påstås öppet att i ett valdistrikt en man röstade trettio gånger. Det är troligt att saken hade haft framgång mot mr. Roblins vilja om nykteristerna hade som en man bevakat sina inträssen.

Jag är totalt okunnig om hvad det var för en fälla som mr. Roblin hade lagt ut, och jag skulle vara mer än tacksam om Gammal Nykterist ville tala om det för mig. Det är ju möjligt att det var något poitiskt knep han rufvade på. För den, som ser saken endast historisk, synes det som hans mål blott hade varit att besegra nykteristerna. Det ser också ut, som om de (nykteristerna nämligen) helt enkelt nekade att kämpa för sin sak. De voro förargade på att igen nödgas rösta i frågan. De hade skäl att känna sig förbittrade, men ej att utan strid gifva upp de landvinningar de gjort under MacDonalds tid.

Här till sist ett par extra upplysningar: 1. Det är en psykologisk omöjlighet att vara välvillig och på samma gång ge förargliga pikar. Man kan åtminstone ej vara välvillig mot den eller dem, som äro föremål för pikandet. 2. Det är fegt, att gömma sig bakom ett fingeradt namn, när man med vackra ord söker att säga något styggt. Andra inträsserade stannade kvar tills det beramade mötet var slut och deltogo i en vänlig diskussion, där man öppet som män talade ärligt med hvarandra.

Den goda saken skulle nog hafva nytta af Gammal Nykterists erfarenhet, om han bara ville komma fram i ljuset och ej smyga omkring i mörkret som en bitande hyena.

Brandon, 1 dec. 1913.

Emil Lundkvist.

Ni kan ej bli af med
en bog skatt, puff eller thoroughpin, men

ABSORBINE
TRADE MARK REG. U. S. PAT. OFF.
skall bota dem för alltid, och ni kan använda er häst i arbete samtidigt. **Bildar icke bläser** och berttager icke håret. $2.00 per flaska, tillsänd. Gifver närmare underrättelser, om ni skrifver. **Bok 4 K Gratis.** **ABSORBINE, JR.**, det antiseptiska linimentet för människor, botar variga ådror, sträckta muskler, eller senband, förstorade körtlar, goetres, svulster, cyste. Lindrar smärter fort. Pris $1.00 och $2.00 per flaska hos apotekare eller tillsändt. Tillverkadt endast af
W. F. YOUNG, P. D. F.,
178 Lymans Building, - Montreal, Que.

Bästa Liniment
eller smärtstillande för den mänskliga kroppen.
GOMBAULT'S
Caustic Balsam
Den har ingen like.

FÖR — Den genomtränger, lindrar och helar, och för gamla sår blå. **DEN** — nader och svulster, svafsår utvärtes, kräfta och liktor- **MANSKLIGA** — nar, etc., har Caustic Balsam ingen like som **KROPPEN.** — liniment.

Vi vilja säga till alla som köpa den, att den icke innehåller något giftämne och är därför oskadlig till utvärtes bruk. Flitigt användande skall bota många kroniska sjukdomar, och linimentet lämpar sig utmärkt till utvärtes bruk.

Ett fullkomligt tryggt och säkert botemedel för halssjukdomar, bröstkommor, ryggvärk, vrickningar, svulster, difteri, lungsjukdomar röjmatism och styfva leder.

Aflägsnar ömheten, styrker musklerna.

Cornhill, Texas. — "En flaska Caustic Balsam gjorde mera godt för min röjmatism än $120.00 betalda i doktorsräkningar." — Otto A. Beyer.

Pris $1.50 pr flaska. Säljes af apotekare eller sändes af oss pr express mot förutbetalning. Skrif efter broschyr "R".

THE LAWRENCE-WILLIAMS Co.
Toronto, Ont.

COAL WOOD
J. G. HARGRAVE & CO. Ltd
WHOLESALE & RETAIL
334 MAIN ST
WINNIPEG

"DELIVERING THE GOODS"

det är hvad inträsserar aktieägare i gas- och alla andra bolag.

Det finnes naturlig gas i MANITOBA och det finnes nu två källor i provinsen, som producera kvantiteter af gas med förtjänst.

WESTERN GAS AND OIL SYNDICATE

207 McINTYRE BLOCK, WINNIPEG, MAN.

Gjordt efter ett verkligt fotografi på platsen.

Den ungefärliga strömmen af denna gaskälla är 18,000 kubikfot.

Illustrationen visar en flamma gående aderton fot. Sedan fotografien togs har källan blifvit täckt, och produkten användes nu för värme — och upplysningsändamål.

har kontroll öfver 306 acres i Souris Valley distriktet, som af fackmän anses vara den korrekta formationen, i hvilken gasen och oljan filtreras. Detta kan ses af Dominion of Canadas geologiska karta. Liknande förhållanden råda här, som påträffats i de oljeproducerande distrikten i Alberta, i synnerhet Calgary, de gasproducerande distrikten i Medicine Hat, Bow Island, Redcliffe, Vegreville ohc andra. Den enda skillnaden mellan vår plats och andra är att andra besitta förhållanden gynnsamma för att finna gas, medan vår starkt pekar på befintligheten af äfven olja.

Vi hafva inga aktier att sälja.

Western Gas and Oil Syndicate arbetar icke för några vidlyftiga planer. Det erbjuder den som kan insätta blott litet ett tillfälle att dela alla möjligheter i ett rikt olje- och gasfält, på samma gång som det befriar honom från den stora kostnaden för exploatering.

PLANEN ÄR HELT ENKELT FÖLJANDE:

Vi erbjuda icke aktier, men vi utbjuda mineralrätt till 400 kvadratfot, som äro ägda och absolut kontrollerade af köparen, som har full rätt att sälja, afträda och öfverlåta dem.

Sedan regeringen indragit mineralrätter från alla patenter, kräfver lagen för att hålla ett arrende eller patent af mineralrättigheter från regeringen för borrningsändamål att $5,000 värde af maskiner måste finnas på stället inom femton månader; och därtill måste andra arvoden betalas till regeringen likaväl som landägaren.

Den vanlige insättaren kan icke foga sig i sådana förhållanden, och därtill är kostnaden för borrning mycket stor — i medeltal omkring $10,00 per fot.

Edert köp af mineralrättigheter genom syndikatet efekteras icke af några sådana fordringar, emedan ni absolut äger mineralrättigheten till 400 kvadratfot. Det är edert att utveckla, att göra med hvad ni vill, när ni vill. Syndikatet föreslår att göra borrningen, och därför afsättes en stor del af köpepriset af dessa mineralrättigheter och placeras i Dominion Bank of Canada för att användas för borrning af källor på en del af egendomen, som af syndikatet reserverats för detta ändamål. Det är endast naturligt, att under det borrning efter gas och olja utföres af oss, eder del stiger såsom möjligheterna att nå handelsvärde stiga. Detta är säkerligen ett utmärkt erbjudande för så små insättningar. Ytterligare deltager hvarje köpare proportionsvis i 49 proc. af förtjänsten, som erhålles från källorna. Detta är förutom rätt till borrande af en källa på eder egen reservation eller försäljning af eder egendom till betydligt stegradt värde.

De absoluta mineralrättigheterna till 400 kvadratfot och del i förtjänsten, såsom omtalats i ofvanstående paragraf, kostar eder $10.00.

Hvar kan ni finna ett tillfälle för en så liten insättning, som erbjuder samma villkor och sådana stora möjligheter till förtjänst.

Ett af de bästa dragen i propositionen är dess läge — icke långt från Brandon och nära Portage la Prairie, Winnipeg och trettioen andra lifliga städer, som äro en omedelbar marknad för våra produkter. Vi behöfva icke bygga upp ett industricentrum för att blifva af med våra produkter, som andra delar af västra Canada måste göra. Marknaden är här redo och väntande, och upptäckten af gas eller olja kommer att hjälpa till att lösa det nuvarande problemet om billigt bränsle i en af de mest folkrika delarna af Manitoba och västra Canada.

Så mycket för gas i dess naturliga tillstånd. Men 1910 uppfanns en process, hvarigenom gasolin kan utdragas från naturlig gas. Detta har skapat en ny och betalande industri, då gasolinen är en af de mest nödvändiga artiklar i modärna tid.

Det är knappt nödvändigt påpeka det ekonomiska värdet af olja. Dess konsumtion växer årligen, och svårigheten är icke att sälja den utan att finna ett tillräckligt förråd för att möta efterfrågan. De tillfällen, som själfva erbjuda sig för folket i Calgary, Redcliff, Medicine Hat och andra platser, erbjudas nu eder. Utsikterna att finna gas och olja äro lika goda, och möjligheterna att göra rikedomar lika stora

SOM KOMMERSIELL GAS.

Den gasproducerande källan, som visas i denna annons, ligger på den egendom, som kontrolleras af oss, och ägaren till denna egendom håller den ograverad genom kraften af ett Crown Patent, som förlänar absolut mineralrätt.

I sydvästra Manitoba finnes en källa, som haft en ström af naturlig gas af omkring 18,000 kubikfot per dag under fyra år utan minskning. Denna källa har gräfts af amatörer till ett djup af 212 fot och blifvit försedd med ett rör af endast en och en half tum i diameter. Erfarenheten i alla gasproducerande distrikt är att hufvudströmmen af gas sällan, om någonsin påträffats förrän ett djup af från 1,600 till 2,000 fot nåtts, och källor, producerande kommersiell gas, kräfva ett rör minst 12 tum i diameter. Om den ofvan omtalade källan vore försedd med en sådan korts rör, skulle strömmen utan tvifvel vara många gånger dess närvarande kapacitet.

I Manitoudistriktet har en gasström just påträffats på ett djup af 575 fot, som nått ett tryck af 150 pund på kvadrattummen. Denna källa har gräfts af ett engelskt syndikat, bakom hvilket stått Imperial regeringen. Manitoukällan är i samma dal och i samma geografiska formation, som källan i detta prospekt, med det enda undantaget, att vår egendom innehåller flere gynnsamma tecken på olja.

Vi erbjuda eder en tjänst och gifva eder ett sällsynt tillfälle. Tag det, och ni kommer att tacka oss inom en icke alltför aflägsen framtid för att vi räckt eder en hjälpande hand.

För att deltaga i detta underbara tillfälle är det nödvändigt att handla genast.

Illustrerad pamflett på begäran.

ÖNSKAS.

Lokala försäljningsmän och representanter i uteliggande städer för den bästa gas- och oljepropositionen i Manitoba.

"It stands the test".

WESTERN GAS AND OIL SYNDICATE

WINNIPEG — 207 McINTYRE BLOCK — MANITOBA

Försäljningsagent

K. R. ALBERT

708 McArthur Bldg. — Tel. Main 7323. — WINNIPEG, CANADA.

WESTERN GAS & OIL SYNDICATE,
207 McIntyre Blk., Winnipeg.

Bäste herre:—

Inneslutet var god och finn $.....
för ..... mineralrättigheter (400 kvadratfot hvar), och gör det bästa urval af rättigheter.

Namn .....

Adress .....

Nämn denna tidning.